

універсум

Талант — це праця, знання — це сила

www.zu.edu.ua

facebook.com/zu.edu.ua

t.me/zueduua

№ 9 (187) листопад 2023 року // щомісячна студентсько-викладацька газета Житомирського державного університету імені Івана Франка

Розповсюдження безкоштовне

Заслужена професорка

На офіційній сторінці університету з'явилася інформація про те, що професорці Ларисі Калініній, викладачу іноземної мови, присуджено довічну стипендію Кабінету Міністрів України.

Редакція спрямувала до пані Лариси кореспондента, щоб поспілкуватися про її багаторічну роботу на факультеті іноземних мов, поставити запитання, які стосуються підготовки вчителів англійської мови та її підручників для шкіл.

— Як Ви вирішили стати викладачем англійської мови?

— Коли я ще вчилася у школі, була у нас вчителька і всі хотіли бути як вона. Вона багато подорожувала і про це розповідала. Це була моя мотивація. Я хотіла не тільки сама володіти мовою, а й розповідати й навчати мові інших. Тому я стала саме вчителькою. Моя велика мрія, щоб кожна дитина володіла іноземною мовою.

— Я знаю, що у Вас є підручники з англійської мови. Скільки Ви випустили їх за час своєї праці?

— Я підготувала та випустила підручники для середньої школи з 1 по 11 клас рівня А2-В1. Вони затвержені Міністерством освіти та науки України. Є чотири електронних підручниць рівня В1-В2, призначені для ліцеїстів. Також випустила підручниць з британським співтворством «Click On 1», «Click On 2» для працівників Верховної Ради. Підручник «Life is never ball a cherries» у співтворстві з Анною Луматін, моєю студенткою. Для вищої школи створювали підручниць спільно з мною Людмила Чумак (кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови та прикладної лінгвістики – Ред.), Тетяна Григор'єва (кандидат педагогічних наук, доцент кафедри міжкультурної комунікації та іншомовної освіти – Ред.). Взагалі, я випустила більше 150 підручниць.

— Можете детальніше розповісти про посібник, який Вам подobaється більше всього?

— Останній посібник «Вчитель нового покоління», тому що він найбільш орієнтований на вищу школу. Вважаю, що викладачі мають викладати предмет «Методика викладання іноземних мов у закладах вищої освіти» по цьому підручнику.

— Розкажіть, будь ласка, про період, коли Ви входили до складу робочої групи проекту МОН України та Британської Ради «Шкільний вчитель нового покоління»? Як Ви туди потрапили?

— Справа в тому, що в Україні є багато університетів, у яких викладачі іноземної мови скаржаться на методику викладання іноземної мови в їх навчальних закладах. Цей курс

читається українською мовою, кількість годин мала і студенти розгублені, бо не знають як навчати школярів. Ми звернулися до Британської Ради, але не жалілися, бо в нас була кафедра методики іноземної мови, яку я тоді очолювала. Я сказала, що необхідно створити нову програму, тому що в Україні такої програми немає. Як потрібно навчати шкільного вчителя? Як він повинен мати skills, навички, вміння? Тоді Британська Рада виділила гроші на цей проект і запросила нас для участі. Це була важка праця, разів шість на рік ми зустрічалися в різних містах України, в Британії, в Узбекистані. Дуже довгий і цікавий проект, він тривав 7 років. Для мене це був дуже потужний проект. Ми вчили молодих викладачів, а британці – нас. Це було важко, бо їздити потрібно було цілий рік. Ми співпрацювали з 14 університетами.

— Наскільки корисним був профорієнтаційний проект «How much you know about your English-speaking world» для учнів Житомира? Чи був він дієвим?

— Він справді приніс користь. Коли ми створили науковий лицей, то діти хотіли туди йти. Школярів, які були на цьому проекті, відвідували мої заняття, ми запрошували до нас на навчання. І вони прийшли до нашого університету. Я мене є мрія, щоб один із студентів, що вивчає англійську мову в нашому університеті, став кращим вчителем України. Або став таким відомим, як Наталя Мосійчук, яка вчилася у нас на факультеті іноземних мов, писала у мене дипломну роботу.

— Ви є керівником багатьох дисертацій, а чи всі вони вже захищені? Бо ми знайшли інформацію про чотирьох з них, які мають захищатися.

— Шість дисертаційних досліджень готові повністю, а три ще ні, бо перед аспірантками постав вибір – або народжувати дитину, або писати дисертацію. Вони зараз в академічній відпустці, бо мають маленьких дітей, але одна із аспіранток, Климівич, в січні буде проходити попередній захист, вона, напевно, першою закінчить дослідження. Хоча й в інших дівчат на

відсотків 80 дисертації вже зроблені.

— У Вас стільки відзнак. Якими з них Ви найбільше пишаєтесь?

— Вони всі дуже вагомі. Це медалі Міністерства. Найперша нагорода – орден княгині Ольги III ступеня, який мені вручав Президент України Леонід Кучма, орден княгині Ольги II ступеня вручала наш ректор Галина Киричук, а остання – це стипендія Кабінету Міністрів України. Також я – Заслужений працівник освіти України і цим пишаюсь. Взагалі є різні медалі, ордени. Наприклад, нагрудний знак «Петро Могила». Приємно, що я не даремно займаюсь справою викладання англійської мови, як хотіла ще з дитинства. Щось у мене таки виходить.

— За які заслуги Вам, пані Ларисо, призначено стипендію Кабінету Міністрів України?

— За досягнення у вищій школі, за інновації у вищій школі, за внесок в розвиток вищої школи в Україні.

— Ви отримали орден княгині Ольги вже від Володимира Зеленського. Скажіть, як це було? Наскільки цінна для Вас така відзнака?

— Коли вручають нагороду такого рівня, то це завжди хвилююче. Коли готувала документи, думала, що я не одна така, таких багато, можливо, не дадуть. Цей орден мені вручала ректор нашого університету, у нашій конференц-залі. Війна. Їхати за нагородою до Києва небезпечно. Мені було дуже приємно, але я всі свої нагороди не відношу виключно до своєї особи чи своїх заслуг. Це результат праці багатьох колег.

— Ви керуєте науково-методичною лабораторією «Використання інноваційних технологій у професійній підготовці майбутнього вчителя іноземної мови XXI століття?». Розкажіть про цю сферу своєї роботи

— Керую дуже давно, не пам'ятаю з якого року. Там беруть участь і викладачі, і студенти, і вчителі. До війни ми провели хакатон (організований івент, під час якого фахівці одного профілю формують команди, розробляють певне рішення та вирішують конкретне завдання – Ред.). До нас приїхало багато викладачів з різних університетів України. Ми займалися підвищенням професійної майстерності викладачів іноземної мови вищих навчальних закладів. По закінченню хакатону ми роздали їм методички, сертифікати та книги.

— Що у Вашій роботі Вам подобається найбільше?

— Напевно, студенти. Я дуже люблю студентів, особливо, коли я заходжу в аудиторію та бачу, як у них очі сяють і розумію, що вони хочуть мене бачити. Вони кажуть, що я, як акторка. Потрібно любити свою професію, щоб діти бачили, що ви хочете їх навчити, а ще знаєте, як їх навчити. Тоді вони будуть вчитися, як ніхто інший.

Найбільше мені подобається те, що випускники нашого університету не йдуть подавати каву, а викладають, відкривають свої школи, центри, йдуть працювати на курси. Це для мене щастя.

Вікторія Моравська

Щиро вітаємо наших ювілярів!

Традиційним для Житомирського державного університету імені Івана Франка стало відзначення на засіданні вченої ради ювілярів, які присвятили своє професійне життя закладу, вкладаючи свій досвід та знання.

Так, почесними грамотами ЖДУ за бездоганну сумлінну працю, високий професіоналізм, зразкове виконання службових обов'язків та з нагоди ювілею нагороджені працівники університету:

ДЕМАКІНА Надія – сторож гуртожитку №2;

РУДНИЦЬКА Галина – паспортист; **ЧЕРНИШ** Галина – сторож навчального корпусу №2

БАШМАНІВСЬКА Любов – доцент кафедри української та зарубіжної літератур та методи їх навчання;

ГОРДІЄНКО Олена – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти та культури фахової мови;

САМЧУК Олена – бухгалтер;

МОРОЗ Ірина – сторож навчального корпусу №4;

КОЛЯДА Олег – кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології та зарубіжної літератури;

ЛИСЮК Катерина – старший лаборант кафедри історії України;

ЧОРНОВІЛ Світлана – старший лаборант кафедри права та публічного управління;

ОГОРОДНІЙЧУК Марія – кандидат філософських наук, доцент кафедри права та публічного управління.

Щиро вітаємо колег! Будьте здоровими, натхненними та щасливими! Переможного миру!

Відділ кадрів університету, прес-служба університету

Академічна доброчесність

Щорічно для першокурсників в Житомирському державному університеті імені Івана Франка проходить зустріч, на якій студентів ознайомлюють з правилами академічної доброчесності. Цей рік не виняток, тому до першокурсників завітала завідувачка науково-методичного відділу бібліотеки університету, секретар комісії з питань академічної доброчесності - Катерина Купрійчук.

Журналісти редакції поспілкувались з пані Катериною та поставили їй декілька запитань:

Закінчення на 2-й стор.

Академічна доброчесність

Початок на 1-й стор.

– Що таке академічна доброчесність?
 – Якщо коротко, то академічна доброчесність – це етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень. Хочу акцентувати увагу на тому, що сьогодні поняття «академічна доброчесність» введено в правове поле української системи освіти.

– Чи можна сформулювати/перерахувати принципи доброчесності?
 – Можна. У нас є кодекс академічної доброчесності, де зазначені всі принципи, яких повинен дотримуватися наш студент. Якщо коротко, то це справедливість, чесність, довіра та відповідальність.

– Навіщо студентові дотримуватися принципів доброчесності?
 – Тому що, якщо не дотримуватися цих принципів, це порушення закону. Може чекати покарання.

– Чому студент не може у своїй роботі копіювати текст, який є у вільному доступі?
 – Це вважається плагіатом.

– А що саме порушує студент у цьому випадку?
 – Студент порушує авторське право.

– Якщо якийсь студент не буде дотримуватись принципів доброчесності, то яке покарання вплине на його подальше навчання?
 – Найлегше покарання: за списування викладач може не поставити оцінку і вам не вдасться закрити кредит, можуть не закрити модульну контрольну роботу. Якщо мова йде

про дипломну чи дисертаційну роботу, то тут більш тяжкі покарання. У дипломній роботі має бути мінімум 61% унікальності, якщо менше, то робота до захисту не допускається та диплом не отримується. А якщо знаходиться списування у дисертаційній роботі, то за це можуть позбавити вченого звання.

– Можуть студента відрахувати у випадку порушення доброчесності?
 – Якщо спиратися на закон, то скоріш за все.

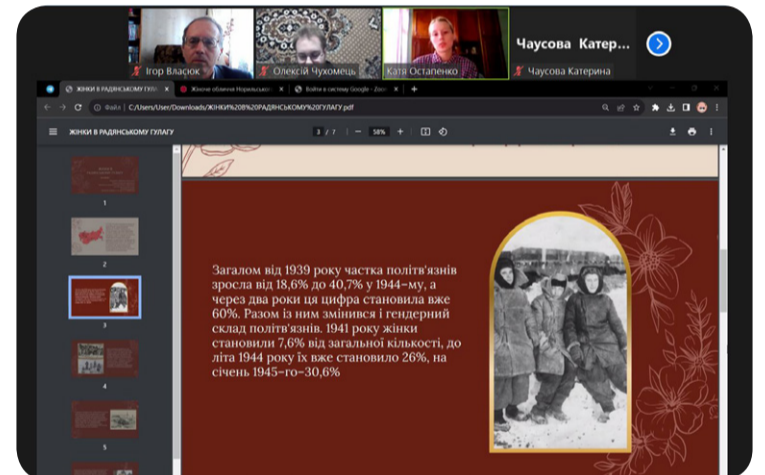
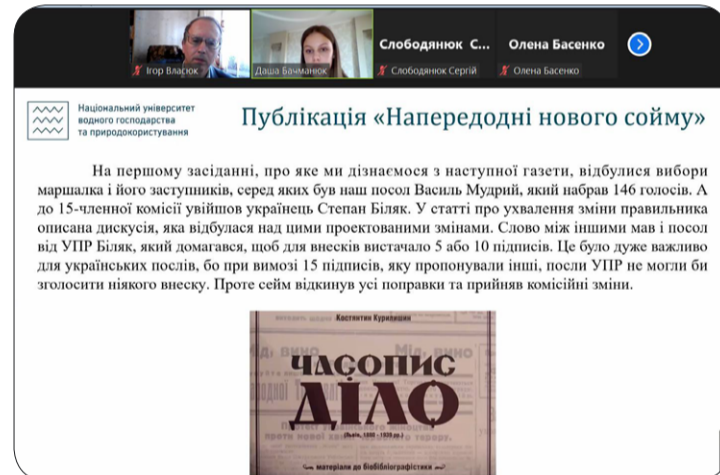
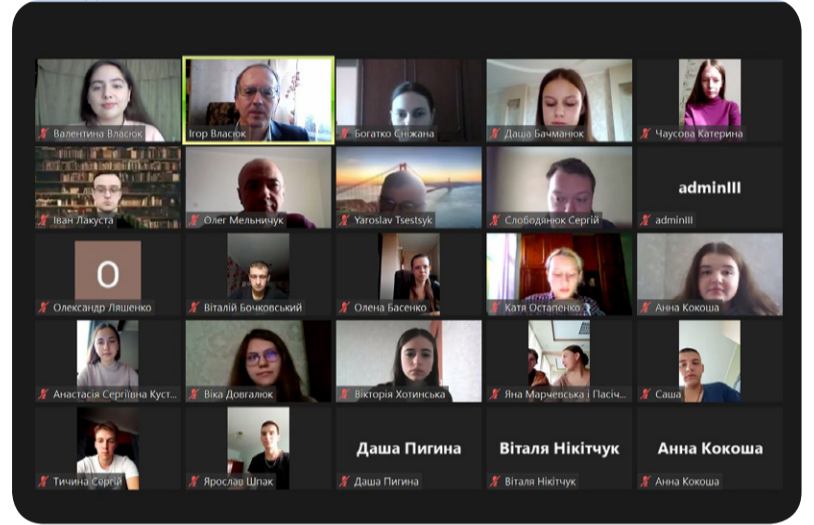
– Чи були випадки в університеті, коли відраховували студентів?
 – На моїй пам'яті таких випадків не було.

– Чи заносять покарання за недотримання принципів академічної доброчесності в особову справу студента?
 – Ніби ні, не заносять. Знову ж таки, у нашому університеті таких випадків не пригадую.

Руслан Гашимов

Всеукраїнська наукова онлайн-конференція

Всеукраїнська наукова онлайн-конференція здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Актуальні проблеми всесвітньої історії» пройшла в нашому університеті 5 жовтня. Організатором заходу виступила кафедра всесвітньої історії історичного факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка. Співorganizаторами конференції були Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (кафедра всесвітньої історії), Національний університет водного господарства та природокористування (м. Рівне) (кафедра публічного управління, адміністрування та інформаційної діяльності), Український державний університет імені Михайла Драгоманова (кафедра історії та етнології України).

Учасники конференції працювали у чотирьох секціях: «Проблеми давньої, середньовічної та нової світової та вітчизняної історії і культури», «Проблеми світової історії та культури у ХХ–ХХІ ст.», «Проблеми історії та культури України ХХ–ХХІ ст.» та «Актуальні проблеми методики навчання історії».

У роботі конференції взяли участь 150 учасників: здобувачі вищої освіти, аспіранти вищих навчальних закладів (Житомирський державний університет імені Івана Франка, Житомирський військовий інститут ім. С. П. Корольова, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Національний університет водного господарства та природокористування (м. Рівне), Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Університет Григорія Сковороди в Переяславі та ін.).

На пленарному засіданні з вітальним словом до учасників конференції виступили декан історичного факультету Олександр Жуковський, завідувач кафедри всесвітньої історії Людмила Гуцало; також співorganizатори конференції завідувач кафедри всесвітньої історії ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського Олег Мельничук, доцент кафедри публічного управління, адміністрування та інформаційної діяльності НВГУП (м. Рівне) Ярослав Цецік.

Значна частина доповідей здобувачів вищої освіти з проблем всесвітньої історії доби середньовіччя, ХХ–ХХІ ст., актуальних проблем історії України викликала інтерес та обговорення як на пленарному, так і на секційних засіданнях.

Учасники конференції поділилися важливими напрацюваннями своїх курсових та дипломних робіт, виявили інтерес до малодосліджених тем вітчизняної та світової історії. Загалом, робота конференції відбувалася у доброзичливій атмосфері взаємоповаги.

Прес-служба університету

Тренінг «Mental Health»

У Житомирському державному університеті імені Івана Франка стартували курси підвищення кваліфікації «Mental Health: алгоритм першого втручання у роботі соціальних працівників».

Сімдесят соціальних працівників Житомирської області пройшли 30-годинний курс з ментального здоров'я. З учасниками працювали сертифіковані тренери, які пройшли навчання і можуть поділитися своїм досвідом.

Робота здійснюватиметься в трьох групах під керівництвом Ірини Тичини, кандидатки психологічних наук, деканки соціально-психологічного факультету, Ольги Савиченко, кандидатки психологічних наук, Наталії Портницької, кандидатки психологічних наук, завідувачки кафедри соціальної та практичної психології.

Пані Ірина Тичина погодилася відповісти на декілька запитань редакції.

Закінчення на 3-й стор.

Трансформуємо вищу освіту: що зміниться

01 Студенти самостійно регулюватимуть строки навчання

Наближаємо українську систему вищої освіти до європейських стандартів. Більше свободи та незалежних рішень для студентів контрактної форми

Бакалавр	
Було	Стане
→ Навчання 4 роки	→ Навчання від 3 до 6 років
→ 60 кредитів ЄКТС на рік	→ 30-80 кредитів ЄКТС на рік

02 Вибір спеціальності після першого чи другого курсу

Міждисциплінарні освітні програми для бакалаврів. Після проходження 60-120 кредитів ЄКТС студенти зможуть вибрати спеціальність у галузі, на яку вони вступали

Як це працює?

- Студент вступає на галузь «Соціальні науки». У її межах є кілька спеціальностей: соціологія, соціальна робота, політологія
- Студент проходить до 120 кредитів за 1-2 роки
- Вирішує, яка спеціальність ближче
- Далі йде ціленаправлено – на політологію, наприклад

03 Дистанційна форма навчання замість заочної

Оптимізуємо роботу в ЗВО та відмовляємося від застарілих форматів. З дистанційною формою студенти самостійно можуть вибрати час та місце для занять

Було	Стане
→ Заочна	→ Дистанційна
→ Вечірня	

04 Мінімальний обсяг аудиторних занять

Більшість занять в одному кредиті ЄКТС могли бути на самоопрацювання. Відтепер – визначена кількість годин на лекційних або практичних заняттях

Було	Стане
Не регулювалося	→ 10 годин з 30* з викладачем для бакалаврів
	→ 8 годин з 30 для магістрів

*для одного кредиту ЄКТС

05 Вибіркові курси

Регульовані спеціальності	Нерегульовані спеціальності
Право	Філологія
Атомна енергетика	Фінанси
Медицина	Військова служба
	Кібернетика
	Інші

Менше вибірових курсів для регульованих спеціальностей та свобода дій для нерегульованих

Регульовані спеціальності	Було	Стане
	25% курсів на вибір	→ 10% курсів на вибір
Нерегульовані спеціальності	25% курсів на вибір	→ 25-50% курсів на вибір

Тренінг «Mental Health»

Закінчення. Початок на 2-й стор.

- Розкажіть більш детально про курс «Mental Health: алгоритм першого втручання у роботі соціальних працівників».

- Курс діяв в межах програми, започаткованої Оленою Зеленською «Ти як?». Це – курс підвищення кваліфікації для соціальних працівників. В даному випадку курс з ментального здоров'я проходить для працівників психоневрологічних спеціалізованих установ. Він спрямований на те, щоб ознайомити працівників з п'ятикроковим алгоритмом взаємодії з людьми, які мають труднощі психічного здоров'я. Зрозуміло, що він спрямований на розширення знань про психічне здоров'я, на ті труднощі, з якими може стикнутися людина. Також він для того, щоб ефективно взаємодіяти з людьми в плані підтримки психічного здоров'я.

- Хто був ініціатором створення курсу? Як Вам вдалося втілити ідею в життя?

- Ініціатором створення курсу була Наталія Остапенко, яка є координаторкою Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» за ініціативою Олени Зеленської в Житомирському регіоні. Ідею підтримала ректорка університету Галина Киричук. Мабуть, ці курси розпочалися завдяки тому, що це питання наразі є

актуальним. А також в університеті є сертифицивані тренери.

- Чим саме вони займалися протягом 30 годин?

- Це серія тренінгів, які спрямовані на розширення знань і на розвиток відповідних компетенцій. Маються на увазі комунікативні навички, взаємодія з людьми, які можуть мати проблеми з психічним здоров'ям. Кожне тренінгове заняття було присвячене окремій темі. Перші модулі були про саме поняття «психічне здоров'я», його значення, чинники, які впливають на стан, статистику та труднощі, з якими зіштовхується населення України. А також значимість кожного фахівця для країни. Перших три заняття відбулися очно, для того, щоб працівники познайомилися один з одним, а наступні – в онлайн режимі на платформі Zoom.

- Що корисного для себе можуть взяти соціальні працівники після закінчення курсу?

- Крім знань і практичних якихось навичок, це величезна можливість обмінуватися життєвим і професійним досвідом, який мають фахівці з різних спеціалізованих установ, з різних районів Житомирської області. Це хороша можливість для налагодження професійних зв'язків.

- Які вже є відгуки від учасників курсів?

- Відгуки позитивні, так як

відбулося збагачення у професійному плані, розширення навичок роботи з різними інтерактивними платформами та можливість комунікації з іншими досвідченими людьми.

- Чи плануєте Ви продовжувати діяльність та створювати нові проекти/курси?

- В розробці нова програма курсів підвищення кваліфікації для працівників цих же спеціалізованих установ. Це наш відгук на запит, який прозвучав від фахівців, які там працюють. Але тема нової освітньої програми – «Емоційне вигорання фахівців. Підтримка та робота психічного здоров'я, його профілактика».

- Чому саме соціальні працівники, адже, наприклад, вчителі також можуть потребувати подібних курсів?

- Для вчителів курси відбуваються відповідно до тих освітніх програм, які вже розроблені. Нещодавно були проведені курси для асистентів вчителів, які працюють в інклюзивних класах, і там звучали питання психологічного вигорання, стресостійкості, психологічної стійкості. Ці теми обов'язково читаються, бо на них є величезний запит від вчителів, адже вони – фахівці першої категорії, які несуть на собі величезний тягар взаємодії з дітьми та їх батьками. Тому так, про цю категорію ми не забуваємо.

Ольга Іношкіна

Презентація Модуля Жана Моне «Європейська інтеграція та Україна: історична пам'ять та міграційні виклики»

Презентація Модуля Жана Моне «Європейська інтеграція та Україна: історична пам'ять та міграційні виклики» відбулась 8 листопада в нашому університеті. Це – проект у сфері вищої освіти, який реалізується кафедрою історії України за підтримки Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури.

Із привітальним словом до учасників заходу звернулася ректор університету Галина Киричук, проректор з наукової та міжнародної роботи Тетяна Боцян, проєктний менеджер Національного Erasmus+ офісу в Україні Петро Крайний, депутат Житомирської обласної ради Людмила Кицак, депутат Житомирської міської ради та голова ради докторів університету Олена Юрчук, голова громадської організації «Скрина корисних справ» Оксана Давиденко.

Презентували проєкт «Європейська інтеграція та Україна: історична пам'ять та міграційні виклики» його керівник – Вікторія Венгерська, виконавці проєкту Сергій Стельникович, Ольга Білобровець, Іван Ковальчук, Антон Сичевський та Олександр Максимов.

На заході були присутні студенти нашого університету, представники інших ЗВО України, зокрема з Вінниці, Житомира та Сум.

Метою проєкту є покращення бакалаврської, магістерської, PhD програм в галузі історії відповідно до викликів сучасності з метою підвищення рівня знань щодо базових засад та принципів функціонування ЄС, процесів європейської інтеграції України, розуміння сутності проблем і політики історичної пам'яті, європейських міграційних процесів. Проєкт розрахований на три роки. Передусім він відзначається освітнім характером та передбачає включення в освітній процес на історичному

факультеті навчальних курсів «Європейські студії», «Історична пам'ять та історична політика країн ЄС та України», «Україна в європейських міграційних процесах». Проєкт також передбачає наукову та просвітницьку складові: проведення тематичних наукових досліджень і заходів, поширення знань про європейські демократичні цінності тощо.

І у привітальних словах, і у виступах, які презентували проєкт, акцентувалась увага на тому, що успішне досягнення мети проєкту є можливим завдяки поєднанню зусиль як керівника та виконавців проєкту, так і органів місцевої влади та представників громадських організацій.

Прикметно, що саме 8 листопада 2023 року Європейська комісія рекомендувала Європейській раді розпочати переговори про вступ України до ЄС. Про це на офіційній прес-конференції заявила Президент Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн.

Більш детальна інформація про проєкт кафедри історії України Модуль Жана Моне «Європейська інтеграція та Україна: історична пам'ять та міграційні виклики» знаходиться за посиланнями: <https://erasmus-project.zu.edu.ua>; <https://www.facebook.com/EIUHMMC>.

Сергій Стельникович

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
8 ЛИСТОПАДА
ПІДТРИМАЛА
ЗАКОНОПРОЄКТ
№ 10092 «ПРО ВНЕСЕННЯ
ЗМІН ДО ДЕЯКИХ
ЗАКОНІВ УКРАЇНИ
ЩОДО ДЕРЖАВНОЇ
ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ
ТА ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ
2024 РОКУ»**

Цим документом передбачено внесення змін до законів України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» та «Про повну загальну середню освіту», що врегульовують питання завершення навчального року в системі загальної середньої освіти та проведення вступної кампанії до закладів вищої і фахової передвищої освіти.

Вступні випробування на бакалаврські програми до закладів вищої освіти України буде проведено у форматі національного мультипредметного тесту (НМТ) на комп'ютерній основі. У межах НМТ кожен учасник буде виконувати завдання із 4-х навчальних предметів, три з яких є обов'язковими (українська мова, математика та історія України), а один — на вибір із переліку (українська література, іноземна мова (англійська, німецька, французька, іспанська), біологія, хімія, фізика, географія). Предмет за вибором вступник зазначатиме під час реєстрації для участі в НМТ.

Нині Міністерство освіти і науки України розробляє «Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2024 році», тобто документ, який деталізує модель вступної кампанії 2024 року.

**СІЛЬСЬКИЙ ВЧИТЕЛЬ –
СТУДЕНТ-МАГІСТРАНТ**

Ми говоримо про Віталія Гарячого, колишнього студента-бакалавра історичного факультету, колишнього голову студентського братства університету, колишнього голову студентського братства історичного факультету. Говоримо про людину з активною життєвою позицією, який організував студентське життя та дозволяв.

Нині він знов студент – студент магістратури ЖДУ імені Івана Франка. Паралельно з навчанням він вчителює у сільській школі на Коростенщині. Вчительство вважає своїм покликанням, а село – місцем сили, де є свобода і воля. «Місто нав'язує свої умови життя, а в селі ти володієш своїм життям, робиш те, що ти хочеш», – каже він.

Нещодавно Телеканал «КоростеньТБ» присвятив Віталію свій проєкт. Пропонуємо вашій увазі матеріал наших колег.

**«ФРЕШМЕН» – ВІТАЛІЙ
ГАРЯЧИЙ**

Неординарний молодий чоловік з яскравим прізвиськом вже три роки працює вчителем у сільських школах – Кожухівській гімназії та Поліському ліцеї. Свій педагогічний шлях розпочав у 19 років, перевірившись на індивідуальний план навчання в університеті.

Викладачі Віталія пропонували йому залишитись в альма-матер, втім закоханий у село студент обрав інший шлях. Купив хату у селі Березневе і продовжує працювати сільським вчителем.

По завершенню військової кафедри хоче вступити до лав ЗСУ. Але потім обов'язково повернутись до школярів.

Знімаючи цей проєкт ми побували на уроках у Віталія Гарячого та у нещодавно придбаному будинку, який він ще не обжив, але має великі плани на нього.

Відеосюжет – за посиланням: <https://fb.watch/nAEy22gas5/>

Засідання Ради молодих вчених

У Житомирському державному університеті імені Івана Франка 10 жовтня відбулось засідання Ради молодих вчених. Ми поставили кілька запитань Голові Ради молодих вчених, кандидату філологічних наук, доценту кафедри української та зарубіжної літератур і методики їх навчання пані Вікторії Білявській.

- Познайомте наших читачів з Радою молодих вчених: що це за організація, який її склад?

Рада молодих вчених (РМВ) Житомирського державного університету імені Івана Франка є колегіальним виборним дорадчим об'єднанням, що утворюється для забезпечення захисту прав та інтересів молодих вчених. Метою діяльності РМВ є всебічне сприяння науковій, винахідницькій, освітній діяльності молодих вчених. До складу Ради входять доктори наук, асистенти та кандидати наук. Інформація про персональний склад Ради є на сайті університету ([посилання: https://zu.edu.ua/sector_rada.htm](https://zu.edu.ua/sector_rada.htm) – Ред.).

- До якого віку вчений перебуває у статусі «молодий вчений»?

За законом України до 35 років

включно – це якщо кандидат наук і навіть без вченого ступеню, а якщо доктор, то до 40 років може вважатися молодим вченим.

- Чи є обов'язковим для молодого викладача входити до Ради молодих вчених?

Ні, не обов'язково, але у нас проблема в тому, що на деяких факультетах немає молодих вчених.

- Представники Ради молодих вчених входять у ради факультетів, вчену раду університету?

До складу вченої ради університету я не входжу, але можу бути запрошена.

- Як рада допомагає молодим вченим?

Основними завданнями та напрямками діяльності РМВ є консультація молодих вчених щодо здійснення

наукової діяльності, сприяння залученню молодих вчених до участі в конкурсах наукових робіт, формування колективів молодих вчених для виконання перспективних наукових проєктів, зокрема грантів, підтримувати молодих вчених у проведенні наукових, науково-практичних та освітніх заходів та сприяти обміну інформацією між молодими вченими та дослідниками.

- Які заходи Рада планує на цей рік?

Ми активно співпрацюємо з Радою молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України, долучаємося до їх активної діяльності. Незабаром, 19 жовтня, відбудеться Всеукраїнський форум Рад молодих вчених, до якого ми доєднаємося. Беремо участь в онлайн-лекторії. Ну і,

Ксенія Ільїна

зазвичай, до Дня жінок в науці проводимо заходи в лютому місяці. До Дня науки також беремо участь у загальноуніверситетській конференції. Окрім того, кожен з членів Ради бере участь в заходах свого факультету чи інституту та кафедри.

Просвіта від Освітнього центру Верховної Ради України

У Житомирському державному університеті імені Івана Франка відбувся інтерактивний просвітницький захід Освітнього центру Верховної Ради України.

Олена Костинюк, керівниця Освітнього центру ВРУ, та Христина Шевченко, працівниця Американських рад з міжнародної освіти, асистент програми USAID «Рада: наступне покоління», у своїй лекції ознайомили студентів освітніх програм «Право», «Політологія», «Публічне управління та адміністрування» із засадами діяльності Парламенту в Україні, основами парламентаризму та демократії. Такої інформації не прочитаєш в підручниках, наші гості завітали з інсайдами щодо роботи Парламенту в умовах війни. Також говорили про інші органи державної влади. Зазирали

в минуле, щоб по-новому поглянути на історію нашого державотворення.

Студентів залучили до моделювання засідання ВРУ під час бюджетного процесу, де вони відчували себе справжніми депутатами, захищаючи та просуюючи свій законопроект.

Такі зустрічі дозволяють розширювати межі навчання та сприяти кращому засвоєнню інформації. Ми вдячні за проведений захід Освітньому центру Верховної Ради України та сподіваємося на подальшу тісну співпрацю!

Прес-служба університету

Всесвітній день туризму!

Традиційно у Всесвітній день туризму першокурсники отримують у подарунок від старших колег «по цеху» яскраву мандрівку. Цього разу деканат та викладачі природничого факультету ініціювали об'єднання здобувачів освітніх програм «Готельно-ресторанна справа», «Середня освіта (Географія)», «Екологія». І вийшов промоційний івент «Вечорниці у Городському», який допомогла провести стейкхолдер ОП «Туризм» Інна Величко на території культурно-мистецького центру «Поліська хата», а трансфер забезпечив інший стейкхолдер – директор туристично-інформаційного центру Сергій Намєсник! Саме так поєднуються в одній площині практики, теоретики та здобувачі вищої освіти.

Студенти ознайомилися з автотонними стравами поліського краю, покуштувавши юшку з домашньою локиною та білими грибами, калатушу, вареники із пшоном та маком. Апогеем культурної програми стали вишукані народні танці.

Захід організували члени робочої групи ОП «Туризм»: гарант, доцент кафедри екології та географії Інна Нестерчук та доцент Олена Овдіюк за участю доцента кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи Валентини Іваненко.

Всі отримали культурний, навчальний та подієвий мікс емоцій!!!

Прес-служба університету

Правова співпраця — шлях до розуміння своїх прав

Залучення студентської молоді до інформаційно-просвітницької роботи є вкрай важливим напрямом діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а для здобувачів закладів вищої освіти — це можливість ознайомитися з їх правовим забезпеченням як громадян України.

З цієї метою ректор Житомирського державного університету імені Івана Франка Галина Киричук зустрілася з працівниками регіонального представництва Уповноваженого Верховної Ради України в Житомирській області, а саме: головним спеціалістом відділу сприяння роботі регіональних представництв Марією Рубіщевою та регіональним координатором взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України

з прав людини в Житомирській області Оленою Коваленко.

Під час зустрічі учасники обговорили напрямки співпраці, участь у спільних заходах та можливість проведення інформаційної кампанії серед студентів для ознайомлення їх з діяльністю Офісу Омбудсмана, питаннями, які стосуються захисту прав людини, можливістю проходження стажування. У рамках співпраці планується проведення лекцій з питань

захисту прав людини, розглядати-муться питання дискримінації, катування, доступу до публічної інформації, звернення громадян. А також представники офісу уповноваженого готові надавати консультації з правових питань.

За результатами зустрічі сторони домовились про подальшу плідну співпрацю.

Прес-служба університету

Переможець літературного марафону

Протягом двадцяти днів вересня проходив літературний марафон «Війна росії проти України. Відсіч — 2023», у якому взяв участь та отримав диплом переможця ліцеїст 11-Б класу Європейського наукового ліцею Данило Шурпан у номінації «Проза» (вікова категорія 16-25 років). Наша журналістка поставила переможцю кілька запитань.

- Як Ви почали писати?

- Читаючи різні художні твори, зловив себе на думці, що також хочу у такий спосіб ділитися певними поглядами з людьми.

- Звідки берете натхнення для своєї літературної творчості?

- З повсякденного життя.

- Чи є письменники чи твори, які вплинули чи впливають на Вашу творчість? Хто з письменників для Вас є взірцем?

- Твір писав з власних думок. З письменників взірцем для мене є Анджей Сапковський (польський письменник-фантаст та публіцист, автор популярної фентезі-саги «Відьмак» - Ред.), брати Стругацькі (видатні українські письменники, сценаристи, класики сучасної наукової та соціальної фантастики - Ред.) та Маріо П'юзо (американський письменник, кіносценарист і журналіст автор оповідань про мафію та роману «Хрещений батько» - Ред.).

- Як Ви обираєте теми, сюжети та героїв для своїх творів?

- Не я обираю героїв, а вони мене.

- Який Ваш улюблений жанр та чому?

- Останнім часом люблю твори у жанрі кримінальної драми.

- Про що був Ваш твір, який переміг у конкурсі? Розкажіть про своє оповідання – як він з'явився, про його сюжет, героїв.

- У творі йдеться про героя, що є збірним образом сьогочасної людини, яка не зважає на війну у власній країні, надаючи перевагу власним «проблемам». Моєю головною метою було показати, що ніхто в такий час не може закритися «залізним куполом», під ураження можуть потрапити усі, що й стається з головним героєм. Твір про переосмислення людиною своїх цінностей в останні секунди життя і подарунок нового шансу на виправлення.

- Що Ви відчули, коли дізналися, що стали переможцем конкурсу?

- Був приємно здивований і розгублений, не очікував на перемогу.

- Як Ви дізнались про конкурс?

- Про конкурс дізнався від старости класу й одразу ним зацікавився.

- У яких конкурсах Ви вже брали участь і з якими творами?

- Літературний марафон був моїм дебютом в таких конкурсах.

Надія Пріщенко

Радіодиктант в університеті

Студенти і ліцеїсти, викладачі та адміністрація Житомирського державного університету імені Івана Франка спільно з усією Україною писали радіодиктант національної єдності. З ініціативи керівництва ННІ філології та журналістики франківці з різних факультетів та інститутів об'єдналися навколо рідного слова не заради перевірки грамотності, а для засвідчення своєї єдності.

Цьогоріч диктант вперше відбувся в нову дату – 27 жовтня – у День української писемності та мови. Текст «Дороги України» написала письменниця та лауреатка Шевченківської премії Катерина Калитко, а читав його актор театру та кіно Олексій Гнатковський.

Трансляція розпочалася з включення журналістів з всіх куточках країни, які розповіли про дух українців, які долучилися до 21-го диктанту.

Писали радіодиктант не лише цивільні, але й військові з фронту, які вбачають у цьому силу духу та єдність українського.

Олексій Гнатковський ознайомив усіх з правилами та розпочав читати цьогорічний диктант.

Вже після диктанту ми поспілкуватися з деякими студентами та поставити їм такі питання:

1. До повномасштабного вторгнення Ви спілкувались російською чи українською?

2. Якщо російською, то що змусило перейти на українську? Якщо українською, то чи використовували раніше російську?

3. Як Ви ставитесь до російської мови?

Тетяна Бех, студентка третього курсу

1. До повномасштабного вторгнення я спілкувалась російською мовою, але іноді й українською.

2. Прийшло усвідомлення, що мова – це важливо.

3. Російська мова – це мова окупанта, її потрібно викоринувати з нашого суспільства.

Шкуратівський Назар, студент другого курсу

1. Спілкувався українською.

2. Вживав, проте іноді.

3. До російської мови ставлюсь негативно.

Матяш Єгор, студент першого курсу

1. До великої війни спілкувався українською

2. Майже не використовував.

3. Негативно. Адже в нашій державі державна мова українська.

До слова, радіодиктант – сила, до якої вдалось долучитися родині франківців для прояву єдності та могутності невмирущої української мови.

Руслан Гашимов,
Надія Пріщенко

Спомихніся

Рідкісне фото:

Леонардо да Вінчі та Ліза дель Джокондо.
Художник і модель разом
Флоренція, 1516 рік

Студентки ЖДУ на практиці в Італії

Цього року троє дівчат з 32 та 42 груп соціально-психологічного факультету отримали можливість побувати на практиці в Італії. Редакція вирішила зустрітися з однією з них — Дарією Савчук. Дівчина відповіла на наші запитання та поділилася враженнями від поїздки.

— Як Ви потрапили до Італії?
— Я дізналася про асоціацію UCM Italy ще на першому курсі. Але тоді забракло сміливості та не було хорошої компанії для поїздки. На другому курсі знову з'явилася така пропозиція. Цього разу їхати хотіли і мої подруги. Тоді подумала, що це чудова можливість та прогавити її я не хочу. Ще до від'їзду у нашому місті проводилися різні майстер-класи, підготовка базового рівня знань мови.

— Що Ви робили в Італії?
— Окремо для кожної спеціальності можна було вибрати заняття — помічник офіціанта, помічник кухара та помічник піцайолі. Я працювала помічником офіціанта. Наш графік — шість на один. Тобто шість днів ми працюємо, а один відпочиваємо. У нашого ресторану був менеджер, який приймав замовлення. Тому це полегшувало роботу. Я переважно займалась тим, що приносила десерти та напої.

— Що з цієї поїздки Вам запам'яталося найбільше?
— Найбільше мені запам'ятались розмови з клієнтами. Італійці дуже щирі, емоційні та тактильні люди. Це мені в них подобається. Таким чином я підтягнула свою розмовну мову.

— Студенти з яких країн ще були запрошені?
— Цього року були запрошені студенти з України і Грузії.

— Чи бачите Ви своє майбутнє у цій сфері?
— Так, планую відкрити свій заклад. Цей досвід допоміг мені побачити роботу з середини. Коли в мене з'являється можливість спробувати чи побачити щось нове, я нею користуюсь.

— Що Ви корисного взяли для себе?
— Я стала більше помічати нюансів у роботі; який підхід підібрати для розмови з колегами та працівниками; як саме організувати

діяльність закладу, адже я менеджер.

— Які поради Ви можете дати студентам, майбутнім колегам?
— Пробуйте, експериментуйте,

отримуйте новий досвід. Тоді ви зможете зрозуміти, що справді вас цікавить і в якому напрямку рухатись. Насправді, я ніколи б не подумала, що мені імпонуватиме італійська мова,

але вона мені дуже сподобалась. Хоч моментами може бути важко, але воно того варте.

Олександра Цветкова

Поетичний талант Наукового ліцею

Нещодавно проходив Обласний літературний фестиваль-конкурс «Обрії душі», приурочений до днів народження Тараса Шевченка та Лесі Українки. До участі у фестивалі-конкурсі було запрошено учнів 5-11 класів загальноосвітніх шкіл області. В цьому конкурсі брала участь учениця 11-Б класу Наукового ліцею Житомирського державного університету імені Івана Франка Тетяна Хомич з авторською поезією «Блакитні очі». Наша кореспондентка поговорила з талановитою дівчиною про поезію. І ось що вона розказала.

— Як давно Ви почали писати вірші?
— Напевно, з зими минулого року. У мене був тоді поганий настрій, було сумно, я не знала куди себе подіти, і, як наслідок, з'явився перший вірш. Потім я написала декілька віршів про війну, які оцінили друзі, мама. Відправляла їх своїй вчительці, яка високо їх оцінила, сказала, що вони чудові. Саме вона порадила мені їх опублікувати в газеті. Процес написання віршів мені так сподобався, я увійшла в цю течію і продовжую писати й донині.

— Які вірші переважають у Вашій творчості?
— Це вірші про життя, філософію, а також про людей.

— Що саме або ж хто надихнув Вас на написання поезії «Блакитні очі»?
— Мої блакитні очі і блакитні очі друзів.

— Які емоції Ви відчували, коли писали цей вірш?
— Загалом, позитивні, адже я вважаю цей вірш дуже романтичним.

— Як з'явилась ідея зняти відео до вірша?
— Я спочатку вирішила попросити фото в двох людей з блакитними очима, потім в нашої старости. А потім вирішила зробити відео і «спіймала» весь ліцей.

— Чиї очі ми бачимо на Вашому відео?
— Спочатку мої блакитні очі. А далі

— очі багатьох наших ліцеїстів з дуже гарними блакитними очима.

— Цей вірш присвячений конкретній людині чи просто абстрактному почуттю?
— Цей вірш присвячений мені, а також абстрактному почуттю.

— Поезія у Вашому житті це просто хобі чи щось більш серйозне, частина Вашого життя?
— Поезія для мене як заспокійливе. Це мені допомагає впоратись з моїми думками, висловлювати їх в поезії. Це не хобі і не щось більше, це просто моя власна психотерапія.

— Ви взяли участь у конкурсі «Обрії душі». Це був Ваш дебют чи Ви раніше брали участь у цьому конкурсі?

— Це мій дебют.

— Оскільки Ви навчаєтесь в 11 класі, то чи обрали вже майбутню професію? Якщо так, то чи буде вона пов'язана з літературною творчістю?
— Майбутню професію я ще не обрала. Проте, я не думаю, що вона буде пов'язана з поетичною творчістю. Хоча мені дуже подобаються різні творчі напрями: люблю малювати, грати на гітарі, писати вірші, акторствувати — це все моє, до цього лежить моя душа.

Вікторія Саух

Дебютну поезію та відео можна подивитися за посилання: <https://www.facebook.com/reel/244230631949989>

Спостіхнісья

Два золота на Кубку України

Пишаємось нашою першокурсницею Віолетою Кумечко! Вона у складі житомирської команди на Кубку України з Комбат Дзю-Дзюцу виборола золоті медалі у розділі «Граунд» (боротьба в партері) та розділі «Клоз» (боротьба в стійці та в партері). Змагання проходили у м. Києві з 29 вересня по 01 жовтня.

Звичайно, що редакція направила до неї свого кореспондента

— Чому Ви вирішили займатися спортом?
— Я вирішила займатися дзюдо, тому що моя мама була тренером із дзюдо, а я приходила до неї на тренування. Поступово я зрозуміла, що саме цей вид спорту мені дуже подобається.

— Чому саме дзюдо?
— Тому що це силовий і, водночас, гнучкий вид спорту, де можна навчитися різним кидкам, а також задушливим і больовим прийомам.

— Що Вас мотивує займатися цим спортом?
— Мене мотивує, що цей вид спорту олімпійський і я можу відібратися на олімпійські ігри.

— Скільки разів на тиждень та годин на добу Ви тренуєтесь? Що Вас змушує стільки займатися?
— Я тренуюсь шість разів на тиждень по дві години, щоб бути фізично підготовленою та витривалою до змагань.

— Як Ви поєднуєте навчання і тренування?
— За всі роки мого тренування я навчилася поєднувати тренування зі своїм життям. А тепер ще й з навчанням в університеті.

— Ви займаєтесь контактним видом спорту. Чи були у Вас якісь травми?
— Так, були гематоми, забиття, розтягування зв'язок та вибиття фаланг.

— Які Ваші досягнення?

— Я виконала нормативи на майстра спорту України з дзюдо в цьому році. Була бронзовою призеркою кубку України серед жінок з дзюдо, чемпіонкою міжнародного турніру, срібною призеркою чемпіонату України серед кадетів.

— Хто Вас найбільше підтримує у виборі цього виду спорту? Хто підтримує зараз?
— Мене у виборі виду спорту підтримувала мама. Вона також є тренером. Мама підтримує мене до цього часу, їздить зі мною на змагання.

— Чи змінюється Ваш графік тренувань перед чемпіонатом?
— Так.

— Розкажіть про своє харчування у звичайні дні, у період підготовки до важливих виступів, під час змагань?
— Намагаюся дотримуватися режиму, важливо відрегулювати сон та харчування. П'ю воду, їм багато вуглеводів. Жири тільки на сніданок, наприклад, яйця. На обід — гречку чи макарони, увечері салат чи авокадо. Замість солодощів — фрукти. Зараз я скидаю вагу, тому намагаюся пити менше кави, хоч дуже її люблю. П'ю

багато води, їм яблука чи лохину. Їм маленькими порціями. У період активних тренувань, по суті, потрібно вставати з-за столу голодною. Тобто, з одного боку, насичення відчуваю, але розумію, що могла би з'їсти ще.

— Ким Ви бачите себе через 10 років?
— Я хочу бути титулованою спортсменкою, неодноразовою чемпіонкою світу та Європи по дорослому дзюдо, а також, якщо встигну, то олімпійською чемпіонкою.

Арина Крикунова

Благодійна ярмарка на історичному факультеті

Благодійна акція «Ярмарок смакоти» відбулася 4 жовтня на історичному факультеті ЖДУ імені Івана Франка. Студенти та викладачі мали змогу придбати смаколики та зібрати кошти на допомогу нашим військовим.

Редакція вирішила поставити кілька запитань учасникам ярмарку.

Олександр Максимов, заступник декана з виховної роботи на історичному факультеті:

— Як з'явилась ідея створення такого заходу?

— Це була абсолютна ініціатива студентів. Для нас головне - їхнє бажання.

— Яку суму вдалося зібрати?

— Ми змогли зібрати понад 11 тисяч гривень.

— Які були враження від ярмарку?

— Враження, звичайно, позитивні. Є такі студенти, що на пари не часто ходять, а на ярмарок вони прийшли із задоволенням.

Катерина Писаренко, 4 курс, спеціальність 081 «Право»:

— Що готували студенти? Їжа була приготована ними самостійно чи куплена?

— Їжа була приготована самостійно. Ми готували різноманітні страви: хот-доги, булочки, випічку, десерти. Також були чай та кава.

— Яка страва була найпопулярніша?

— Найпопулярнішим був хот-дог. Купували часто чай та каву.

— Як з'явилась ідея з прапором? Хто його підписував?

— В нас виникла ідея купити прапор, розписати його побажаннями та відправити разом з коштами до військових. Хто бажав, той і підписував. Першою була ректор.

— Що вона написала?

— Пані Галина написала: «Чекаємо з перемогою в ЖДУ».

— Що писали найчастіше?

— Найчастіше писали: «Чекаємо з перемогою», «Повертайтеся живими»

і «Ми Вас чекаємо».

— Що змінилось у цьогорічній ярмарці в порівнянні з попередніми ярмарками?

— Того року ми проводили дві ярмарки та збрали таку ж кількість грошей, як за одну ярмарку цього року. В нас з'явився ще більший азарт. Після підрахунку грошей я сказала, що можна робити подібні заходи щотижня і назбирати кошти на авто військовим від ЖДУ.

Софія Тишкевич, 2 курс, спеціальність 014.03. «Середня освіта. Історія»:

— Що найчастіше купували?

— Купували млинці, пиріжки, мед, каву та чай.

— Хто Вам найбільше запам'ятався та що він купував?

— Ректор. Вона купувала пиріжки з

м'ясом і сосиски в тісті.

— Як, на Вашу думку, подібні заходи впливають на студентів?

— Це сприяє зближенню студентів між собою та з викладачами. Ми

знайшли спільні теми та точки дотику з іншими факультетами. Ну і, загалом, змінюється атмосфера.

Руслана Оницька, 2 курс,

спеціальність 014.03. «Середня освіта. Історія»:

— Які загальні враження? Як Вам такий досвід?

— Кожного разу, переглядаючи

світлини, можна побачити щирі та незабутні емоції на обличчях як викладачів, так і студентів. Це був дуже гарний досвід.

Анна Девізорова

«Разом до перемоги!» - благодійний ярмарок смакоти

Студенти ННІ іноземної філології влаштували щорічний ярмарок присвячений допомозі ЗСУ. Готували для відвідувачів традиційні страви українців, киримли, поляків, німців, євреїв і чехів.

Редакція звернулася за коментарями до організатора ярмарку Юлії Лисецької, заступника директора ННІ іноземної філології з виховної роботи.

Пані Юлія люб'язно розповіла

нам більш детально про захід: «Наш благодійний ярмарок "Разом до перемоги" присвячений допомозі ЗСУ. До мене звернувся наш випускник і колега з адресним запитом, з проханням про допомогу. «Разом» - це

два корінні народи України: українці і киримли. Їх кухня представлена найширше: варенички, дирунчики, млинчики, сало, плов, пахлава, фрукти - все гарно оздоблено. Також на території нашої області дисперсно та компактно мешкали національні меншини: євреї, поляки, німці. Їх кухня також представлена: брецелі, вурсти, капуста, різноманітні ковбаски, захер, вафлі, маковники, пироги та безліч інших смаколиків. Також пропонували різноманітні напої: 8 видів кави, 7 видів чаю та різні соки.

Розраховуватися можна було як готівкою, так і карткою за QR-кодом. Все для зручності клієнтів. Всі кошти адресно підуть на купівлю чогось необхідного для військових. Минулого року нам вдалося зібрати 10 000 грн.

Також ми повісили прапори, які були передані з фронту нашим волонтерським центром і нашим студентам. Ми всі очікуємо перемоги, молимося. Якщо ми не в ЗСУ, то ми для них».

Усі смаколики готували власноруч студенти I курсу групи 15Бд-СОанг та 2 курсу 25Бд-СОанг. Куховарили вони як вдома, так і в гуртожитку. Студенти розповіли, що для них це було не складно, а, навпаки, в радість, адже мають безліч рецептів від своїх рідних, які передавалися з покоління до покоління. Саме тому вони пишуться можливістю не тільки поділитися смакотю, але й допомогти нашим героям.

Пані Юлія також наголосила, що це не єдиний їх благодійний захід. За її словами, вони на цьому не зупиняться, тому планують провести благодійний захід на новорічні свята.

Ольга Інюшкіна

Чемпіонка фіналу Кубка України зі стрільби з лука

У місті Чернівці з 2 по 5 жовтня проходили всеукраїнські змагання «Фінал Кубка України» зі стрільби з лука. У Кубку взяли участь понад 120 спортсменів з усіх куточків України. Чемпіонкою стала студентка нашого університету Ольга Хомутівська. Ми поставили кілька запитань пані Ользі.

— З якими викликами Ви стикались у Вашій спортивній кар'єрі та як Ви їх долали?

— Напевно, найбільшим викликом не тільки для мене, а і для всіх спортсменів України, було повномасштабне вторгнення, оскільки ти не знаєш, куди далі рухатись та як діяти далі, не знаєш де тренуватись, чи взагалі потрібно. Найбільшим страхом було відчуття, що більше ніколи не зможеш займатись справою, якій віддала вже більше шести років свого життя. Складно сказати, що я з цим впоралась. Напевно я, як і більшість спортсменів, досі боремось з тим, щоб і далі тренуватись та представляти Україну на міжнародній арені.

— Як Ви розподіляєте час між тренуваннями та особистим життям?

— Мені іноді здається, що моє особисте та спортивне життя вже давно переплелись в одне ціле.

— Які цілі ставите перед собою у спорті?

— Мої цілі доволі прості, як і у більшості спортсменів, це - перемога на чемпіонаті світу чи Європи. Я маю надію, що скоро дійду до тих цілей, які ми з тренером собі поставили.

— Що для Вас означає бути спортсменкою?

— Бути спортсменкою для мене - це достойно представляти як своє місто на українських змаганнях, так і нашу країну на міжнародних стартах.

— Як Ви живете поза спортом?

— Поза спортом я звичайна людина, яка любить сходити в кіно, проводити час з близькими людьми та читати книги, дивитись фільми.

— Які Ваші улюблені спортивні події чи місця для змагань?

— Мої улюбленим місцем для змагань є Нова Каховка, яка, нажаль, зараз окупована. Там ми проводили традиційні відкриття та закриття літнього сезону. Зараз частіше за все я змагаюсь у Львові.

— Які поради Ви могли б дати молодим спортсменам, які прагнуть досягнути успіху у спорті?

— Потрібно мати велике бажання та наполегливість в справі, яку ти починаєш. Ще потрібно завжди вірити в свою перемогу.

— Чи плануєте Ви все життя присвятити спорту?

— Зараз важко відповісти на це питання. Напевно, що так.

Надія Пріщенко

Юні історики-ліцеїсти на міському етапі Всеукраїнського турніру

Загальноміський турнір істориків тривав з 4 по 7 жовтня. У конкурсі брали участь 13 команд середніх навчальних закладів міста. 7 жовтня відбулась фінальна гра міського етапу Всеукраїнського турніру юних істориків.

І місце зайняли команди Наукового ліцею ЖДУ та ліцею № 17; II місце – ліцеї № 5 та № 31; III місце – ліцеї № 8, № 25, № 27 та № 34. Бажаємо усім учасникам нових перемог!

Науковий ліцею ЖДУ на конкурсі представляла команда у складі Михайла Палійчука (капітан команди), Бориса Павлова, Євгена Романюка, Нурлана Сафарова та Дмитра Гнатюка під керівництвом тренерів команди Оксани Маркевич і Петра Опанашука.

Ми поспілкувались з капітаном команди

– Розкажіть, як Ви дізналися про конкурс юних істориків.

– Нам про конкурс юних істориків розповів наш вчитель історії Петро Опанашук. І, доречі, готував нас до змагань також він.

– Як створилась Ваша команда?

– Наша команда була створена з ліцеїстів, які були активні на уроках історії. Чому саме я став капітаном? Перш за все тому, що мене вибрала команда. Окрім того, я найбільше хотів бути капітаном.

– Хто є Вашими тренерами?

– Наші тренери – Оксана Маркевич та Петро Опанашук. Це люди, які реально нас підтримували і дали можливість нам проявити себе як команді.

– Як команда прийняла новину, що Ви будете брати участь у міському конкурсі?

– Команда прийняла новину з радістю, тому що нам хотілось довести всім, що Науковий ліцей ЖДУ імені

Івана Франка – один із найкращих ліцеїв у Житомирі.

– Які команди та з яких навчальних закладів брали участь у конкурсі?

– У конкурсі брало участь багато команд, але лише 13 потрапили на міський тур – команди з таких ліцеїв: № 20, № 21, № 25, № 2, № 5, № 31, № 34, № 7, № 8, № 27, № 12, № 17 та ми.

– Розкажіть про свій перший командний виступ: де це було, коли, з ким змагалися та яким був результат.

– У фінал пройшло лише 8 команд. Для гри у фіналі нас поділили на чотири команди. Ми були в четвертій і нашими суперниками були ліцеї № 12 та № 17.

– Як проходили змагання?

– Змагання проводились так: учасникам давали 12 завдань на різну тематику: від голодомору до повномасштабного вторгнення. На кожне питання команда, яка складалася з 5 учасників, мала підготувати доповідь. Доповідь повинна була тривати десь 7 хвилин. І щоб отримати високий бал, потрібно вкlastися у 7 хвилин.

– Якими були завдання?

– Завдання були тематичні і темами цих завдань були 90-ті роковини Голодомору 1932-1933 рр. Завдання були різної складності – від легких до складних. Я як капітан взяв собі чотири питання, а хлопці – по три питання.

– Як проявила себе команда?

– Команда проявила себе

згуртовано і не піддавалась стресу та нервам. Кожен знав, за які питання він відповідає.

– Хто з Ваших конкурентів був найсильнішим?

– Найсильнішим був ліцей № 31, тому ми хотіли саме з ними і позмагатися. Так і вийшло, що у фінал вийшли три ліцеї: наш, № 31 та № 17.

– Чи легко було Вам виграти?

– Виграти було трішки складно, тому що в нас були доволі серйозні суперники. Перед останнім завданням у нас було 38 балів, а у ліцею № 31 було 39. За останнє завдання нам поставили два бали і ми виграли.

– Ви зараз берете участь у Всеукраїнському турні істориків. Розкажіть про конкурс, про суперників, про завдання та про свої відчуття.

– Конкурс є доволі складним, але ми не здаємося, тому що ми представляємо Житомирщину. Наші суперники представляють різні області та міста. Сам конкурс відбувається в Києві. Суперники сильні, але і ми не здаємося просто так. Про відчуття: спочатку трохи лячно було, але коли почався конкурс, ми стали більш впевненими.

– І, наостанок, що далі чекає на команду?

– На команду далі чекають лише перемоги. Ми маємо втрати – один з учасників вийшов з команди. Але ми його не маємо до нього жодних претензій, бо це вибір кожного – бути у команді чи ні.

Надія Ненза

Фестиваль першокурсників ННІФЖ

У Навчально-науковому інституті філології та журналістики Житомирського державного університету імені Івана Франка відбувся фестиваль першокурсників.

Викладачі та студенти інституту 11 жовтня зібралися у великій актовій залі головного корпусу. Свято розпочалося о 14 годині.

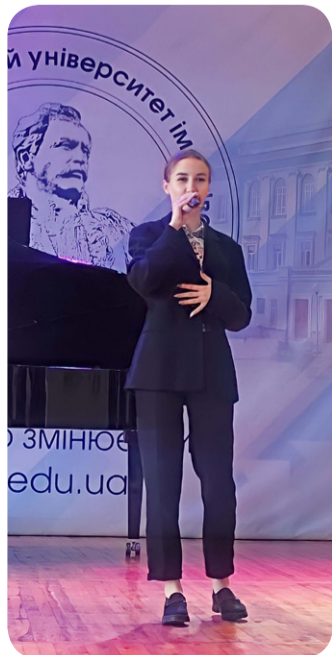
На сцену вийшли ведучі - Надія Пріщенко та Руслан Гашимов. Була оголошена хвилина мовчання в пам'ять про всіх загиблих у російсько-українській війні.

Цього року першокурсники продемонстрували свої таланти: Вікторія Новотна, Ольга Інюшкіна та Вікторія Саух декламували авторські поезії; пісні виконували Назар Шкуратівський, Ангеліна Ріхтер, Олеся Вознюк, Марія Невмержицька, Анастасія Гручалевиц та Дмитро Кузнець.

Дарина Колганова декламувала баладу про дві душі. Приводом до її написання стала історія жінки, в якій одного дня помер чоловік, а наступного народився син. Розповідь була дуже чуттєвою, тому зачепила глядачів.

Анна Хомич читала вірш «Страшні слова, коли вони мовчать» Ліни Костенко. Аліна Шейн виконала композицію «Портрет» на фортепіано. Яна Верещака та Ігор Денисюк вразили як студентів, так і викладачів запальним світлодіодним номером.

Анна Девізорова

За знаннями до Фінляндії

Упродовж 9-13 жовтня студентка-журналістка другого курсу ННІ філології та журналістики Софія Зінчук на запрошення Офісу Ради Європи в Україні перебувала у Фінляндії. Наша журналістка зустрілась з Софією та поцікавилась деталями поїздки.

– Розкажіть нашим читачам як Ви, студентка другого курсу, отримали запрошення Офісу Ради Європи та побували у Фінляндії?

– Окрім того, що я студентка другого курсу, я ще працівниця у молодіжному центрі Житомира - Creative Space. Очільниця нашого центру, пані Вікторія, запропонувала доєднатись до поїздки, на що я погодилась. Перед цим я також брала участь у тренінгу від Офісу Ради Європи.

– Чому була присвячена поїздка? Що вивчали, з чим знайомились?

– Це був освітній обмін, метою якого було – дізнатись як працюють молодіжні центри у Фінляндії. Власне, я була у молодіжному центрі, що має назву «Martinen», має відзнаку Ради Європи та знаходиться біля великого міста Віррат. Молодіжний центр знаходиться на острові. Також метою нашої поїздки було подивитись, чим займається молодіжний центр у Фінляндії і що нового ми можемо запровадити в Україні. Я була там 5 днів. З яскравих спогадів: ми ходили на риболовлю, копали черв'яків, розписували чашки, гуляли у лісі, катались на велосипедах та відвідали музей, що знаходиться на тому острові. Ми ходили у сауну, адже у Фінляндії дуже холодно, тому вони є всюди. Усі ці активності - це частина молодіжної роботи.

– Скільки людей з України було на цьому заході? Можливо, були

представники з інших європейських країн?

– Ні, була делегація з України з 11 осіб. Були троє людей з Житомира, були дівчата з різних центрів на Волині, представниці з Краматорська, Донецької області.

– Яка користь Вам, Вашій організації від поїздки? Які знання Ви привезли і як будете їх використовувати?

– Якщо говорити про особисту користь, то це була моя перша поїздка за кордон. Я сильно прокачала свої навички спілкування англійською. Окрім цього, я отримала досвід співпраці з представництвами інших молодіжних центрів з України, що мають більше досвіду. Якщо говорити про користь для нашого молодіжного центру, то це нові активності, які ми можна займатися й у нас, в Україні. Наприклад, у фінському центрі є соціальне підприємство, де вони продають свій мерч. Для нас це є зразком того, що ми теж можемо відкрити власну крамницю молодіжного центру. В цілому, я перейняла нові навички та знання.

– Які у Вас враження від Фінляндії, жителів цієї країни?

– Холодно. Дуже холодно. Я потрапила у той період, коли навіть фінам було холодно. Одного дня міг йти сніг, іншого дня – дощ та сильний вітер. Мені було не дуже комфортно. Щодо фінів, у них геть інший

менталітет. Вони дуже спокійні, гнучкі та малоемоційні, адже вони доволі сором'язливі. Вони дуже спокійно ставляться до зміни планів та проблем. Наприклад, якщо ми мали йти на риболовлю, але йшов сніг, то ми йшли розмальовувати чашки. А коли сніг закінчився, тоді й пішли до води.

Також фіни дуже люблять природу. Для них ідеальною оселею є будинок посеред лісу, подалі від людей. Також, вони дуже піклуються про навколишнє середовище. Завжди і всюди вони сортують сміття. Також бережно ставляться до електроенергії та споживання води.

Взагалі, існує рейтинг країн, у якому вказано, що фіни – найщасливіші люди у світі, хоча самі мешканці з цим не погоджуються.

– Чим відрізняється Фінляндія від України? Чи є якась схожість?

– Спільним для обох країн є ліси, їх краса. Коли ми гуляли там у лісі, було відчуття, ніби я в Карпатах. Окрім того, у нас із фінами є спільна традиція: робити солом'яних павуків на Різдва. Ця стародавня українська традиція, яка також присутня й у фінській культурі.

Відмінним є те, що фіни доволі спокійні та гнучкі. Я вважаю, що українцям потрібно перейняти цей спокій, хоча б на вихідних. Я вже пробую це перейняти.

– Чи був у Вас вільний час, щоб походити по місту, відчути його атмосферу?

– У мене було достатньо вільного часу, адже наші активності могли змінюватись кожного дня. Програма була збалансованою, аби ми не перевтомлювались. У нас була сауна в будиночку, аби ми могли відпочити. Також я каталась на велосипеді біля лісів та озер. Окрім цього, ми переглядали фільми. Все це було зроблено для того, аби ми могли розслабитись та відчути атмосферу Фінляндії.

Ольга Присяжнюк

Студенти та ліцеїсти Житомирського державного університету імені Івана Франка 30 вересня року відвідали історичні для українського народу місця в межах екскурсії вихідного дня, організованого профкомом студентів

та аспірантів університету. Учасники екскурсії вшанували пам'ять полеглих козаків в Національному історико-меморіальному комплексі «Поле берестецької битви», ознайомилися на передодні Дня захисників та захисниць

України з історіями героїзму українських воїнів у боротьбі за незалежність. На завершення екскурсійного дня студенти та ліцеїсти долучилися до історії Деревного Львова та історії пивоваріння, яка тісно переплетена з долями львів'ян.

Дякуємо захисникам та захисницям за можливість жити, працювати та подорожувати у вільній Україні!

Тримаймося разом! Усе буде Україна!

Якісне фото камерою телефону

Фотографія – це мистецтво фіксувати моменти життя та ділитися ними із іншими. І хоча багато людей асоціюють професійну зйомку з дорогим обладнанням, великими об'єктивами і довгими годинами навчання, насправді ви можете досягти вражаючих результатів, використовуючи лише звичайну камеру свого телефону. Зараз сучасні смартфони оснащені новими технологіями, які надають можливість створювати професійні фотографії без дорогого фотообладнання.

Хочу надати кілька порад, які допоможуть вам розкрити потенціал камери вашого телефону та створити якісні знімки:

1. Вибір правильного місця та освітлення

Першим важливим кроком до якісного фото є вибір локації та правильного освітлення. Воно грає ключову роль у створенні професійних фотографій. Оптимальний час для фотозйомки – денне, природне світло. Спробуйте вибирати місця з чистим і м'яким світлом, уникайте глибоких тіней і відблисків. Також забезпечте відповідний фон для вашого об'єкта та слідкуйте за горизонтом, щоб він був рівний і не завалювався. Уникайте змішування об'єкту із зайвими деталями фону.

2. Спосіб фокусування та експозиція

Перш за все, потрібно ознайомитися з налаштуваннями камери на телефоні, мати розуміння композиції, світла, фокусу та експозиції. Ці поняття є фундаментальними для створення якісних знімків. Більшість сучасних телефонів дозволяють вам лише доторкнутися до екрану, щоб обрати об'єкт для фокусування та налаштувати експозицію. Спробуйте експериментувати з різними областями фокусування, щоб знайти найкращий ракурс для вашого знімку. Також можна спробувати розміщувати

об'єкти у кадрі відповідно до золотого перетину або правила третин. Для цього можна увімкнути функцію «сітка» на телефоні.

3. Стабілізація

Рухи чи тремтіння руки, у якій знаходиться камера, можуть зіпсувати навіть найкращий знімок. Для стабілізації камери використовуйте підставку або штатив, щоб уникнути будь-яких рухів під час зйомки. Це особливо важливо під час фотографування при поганому освітленні, коли використовується тривала витримка або нічний режим.

4. Зум

Цифровий зум може погіршити якість фотографій, тому намагайтесь уникати перебільшень у його використанні. Набагато краще, коли ви просто наблизитесь до об'єкта зйомки, щоб отримати більше деталей без втрати якості фотографії.

5. Глибина поля

Зараз сучасні смартфони мають режим зміни глибини поля, що дозволяє створити ефект боке (розмиття фону) і виділити об'єкт на передньому плані, регулюючи фокус та діафрагму камери (наприклад F1,4 більш розмилює фон навколо об'єкта, а F16 більш детально показує об'єкт та фон). Використовуйте цю функцію для створення професійного ефекту.

6. Налаштування камери

У багатьох камерах на телефонах

присутні різні режими зйомки, такі як HDR, нічний режим, кінематограф, повільна зйомка тощо. Вивчіть, як працюють ці режими і коли краще їх використовувати. Згодом ваші навички значно зростуть і вам буде легше знайти улюблений режим зйомки.

7. Застосунки для редагування фотографій

Після зйомки ви можете використовувати редактори для поліпшення ваших фотографій. Тобто: виправити колірну гаму та контури, провести точкову корекцію для видалення «сміття» з кадру, фільтри, ефекти тощо. Досить простими у користуванні є додатки Adobe Lightroom та Snapseed, які надають широкі можливості для творчого редагування.

8. Експериментуйте

Не бійтеся експериментувати із ракурсами, композицією. Іноді найкращі фотографії виникають у той момент, коли ви просто спонтанно натискаєте на кнопку спуску.

Отже, фотографія на телефон може бути якісною та професійною, якщо ви будете дотримуватись основних принципів і вдосконалювати свої навички. Важливо пам'ятати, що ключ до успішних фотографій – практика і творчий підхід. Експериментуйте, навчайтеся та насолоджуйтесь процесом створення незабутніх знімків на ваш телефон.

Оксана Коренівська

Посміхніться
Діалог класиків

Ми все учились понемногу
Чему-нибудь и как-нибудь
А.С. Пушкин

Якби ви вчилися так, як треба,
То й мудрість би була своїх
М.Я. Жуковський

Чому ви стали вчителем?

Health Psychology

Розумієш... Якщо розмовляти з собою на самоті, це шизофренія. А ось коли розмовляти з собою в присутності учнів - це лекція.

З інтернет простору